YAPAY ZEKÂDA BU HAFTA

7-13 EYLÜL 2026 / SAYI 02

7–13 Eylül 2026

Editörün Notu / SAYI 02

Bülten Editörü

Dr. Murat ALTUN

Yapay zekâ bu hafta hem matematiği çözdüğünü iddia etti hem de saldırganların elinde belgelendi.

Yapay zekâ bu hafta üç cephede birden ilerledi. OpenAI çözülemeyen bir matematik problemini çözdüğünü açıkladı ve Fields madalyalı 25 matematikçi buna karşı ortak bildiri yayımladı. Anthropic ise saldırganların aynı teknolojiyi kurumlara sızmak için kullandığını belgeledi. Açık lisanslı modeller ve yönlendirici sistemler aynı hafta görev başına maliyeti aşağı çekti. Asıl ölçüt artık bu maliyet ile ajana verilen yetkinin denetimidir.

HAFTANIN ODAĞI

Bu hafta öne çıkan konu yapay zekânın araştırma ve saldırı taraflarında aynı anda yürütücü olmasıdır. Açık lisanslı modeller ve yönlendirici sistemler ise görev başına maliyeti hızla aşağı çekiyor.

Bu sayıda

01	OpenAI Çözülemeyen Matematik Problemini Çözdüğünü Açıkladı
02	Fields Madalyalı 25 Matematikçi Ortak Bildiri Yayımladı
03	OpenAI Araştırma Görevlerini Ajanlara Devrettiğini Açıkladı
04	Anthropic Saldırganların Claude'u Kullandığını Raporladı
05	OpenAI Ajan Altyapısını Geliştiricilere Açtı
06	DeepSeek Yeni Modelini Açık Lisansla Ücretsiz Paylaştı
07	Mistral 3 Milyar Euro Toplayarak Avrupa Rekorunu Kırdı
08	Sakana AI Görevleri Ucuz Modellere Dağıtan Sistem Çıkardı
09	Google Gemini'yi Gmail, Docs ve Keep İçine Taşıdı
10	Google DeepMind Hiç Çekilmemiş Bir Anıyı Canlandırdı
11	Geliştiriciler Sinek Beyni Haritasıyla Simülasyon Eğitiyor

Bülten Editörü: Dr. Murat ALTUN
Araştırma girdisi: Manus AI ve editör taraması
Yayın: Sayı 02 · 13 EYLÜL 2026

Haftanın haberleri

01

MATEMATIK & ARAŞTIRMA / 8 EYLÜL 2026

OpenAI Çözülemeyen Matematik Problemini Çözdüğünü Açıkladı

ÖNEMLİ NOKTA

Matematikçi Tristan Buckmaster, yöntemin kendisi ile Levent Alpöge'den alındığını söylüyor. OpenAI'den Sébastien Bubeck bu iddiayı reddediyor.

Navier-Stokes denklemleri sıvı ve gaz akışını tarif eder. Clay Matematik Enstitüsü bu denklemlerle ilgili açık soruyu yedi Milenyum Problemi'nden biri ilan etmişti ve ödülü bir milyon dolar. Yapay zekâ şirketi OpenAI, yayımlanmamış bir modelinin bu problemi çözdüğünü açıkladı. Model, denklemlerin belirli koşullarda akışkan hızını sonsuza gönderdiğini gösterdi.

Şirket yaklaşık 10 bin ajanı paralel çalıştırdı ve sonuç 88 saatte çıktı. Kanıtı Lean adlı programlama diliyle makinede denetlediler. Hakemli değerlendirme henüz yapılmadı. Clay Enstitüsü ödülü vermeden önce hakemli yayının üzerinden iki yıl geçmesini bekliyor.

Kaynak: Scientific American · Phys.org

02

BILIM ETIĞI / 11 EYLÜL 2026

Fields Madalyalı 25 Matematikçi Ortak Bildiri Yayımladı

ÖNEMLİ NOKTA

İmzacılar arasında Peter Scholze, Maryna Viazovska, Pierre Deligne ve June Huh var. Bildirinin tam metni mathandai.org adresinde duruyor.

Fields Madalyası matematiğin en saygın ödülüdür ve dört yılda bir verilir. Fields madalyalı 25 matematikçi ortak bir bildiri yayımladı. Aralarında ünlü matematikçi Terence Tao da var. Bildiri, yapay zekâ şirketlerinin problem çözmeyi yetenek ölçütü saymasını eleştiriyor.

İmzacılara göre problem çözmek amaç değil, kavramsal anlayışa giden bir araçtır. Şirketler hızı ölçüt aldıkça matematik topluluğu sonuçları doğrulamaya yetişemiyor. Bildiriye göre sonuçlar aceleyle duyuruluyor, düzgün yazım ve önceki çalışmalara atıf geride kalıyor.

Kaynak: Terence Tao

03

AJAN EKONOMISI / 7 EYLÜL 2026

OpenAI Araştırma Görevlerini Ajanlara Devrettiğini Açıkladı

ÖNEMLİ NOKTA

Bu oranları OpenAI kendi iç ölçümünden bildirdi. Bağımsız bir ölçüm henüz yayımlanmadı.

ChatGPT'nin üreticisi OpenAI geçen sonbaharda bir hedef açıklamıştı. Eylül 2026'ya kadar araştırma stajyeri düzeyinde çalışan bir yapay zekâ geliştirecekti. Şirket bu hedefe ulaştığını duyurdu. Ajan, insan yönetimi altında birkaç günlük araştırma görevlerini kendi başına bitirebiliyor.

OpenAI her sekiz saatlik insan mesaisine karşılık 3,1 ajan-iş günü kullanıyor. Medyan araştırmacının günlük çıkarım harcaması 600 doları aşıyor. Şirketin bir sonraki hedefi Mart 2028'de tam otomatik bir yapay zekâ araştırmacısı.

Kaynak: Help Net Security · Engadget

04

GÜVENLIK / 10 EYLÜL 2026

Anthropic Saldırganların Claude'u Kullandığını Raporladı

ÖNEMLİ NOKTA

Rapor, İstanbul merkezli BBS Bilişim Teknolojileri adlı şirketi Malezya seçimlerini hedefleyen bir etki operasyonunun yürütücüsü olarak adlandırıyor.

Yapay zekâ şirketi Anthropic, saldırganların kendi modeli Claude'u otonom ajan çerçeveleri içinde kullandığını raporladı. Bu çerçeveler modele arka arkaya görev verip sonucu kendi başına işleyen yazılımlardır. Rapor Aralık 2025 ile Ağustos 2026 arasında tespit edilen ve engellenen olayları anlatıyor.

Çin merkezli bir casusluk grubu ajan sürüleriyle yaklaşık 50 kurumu hedef aldı. Rusça konuşan bir suç grubu dört günde 30 şirkete saldırdı. Fransızca konuşan tek bir kişi 42 kurumu izleyip 14'üne girdi. Anthropic'in kendi cümlesiyle, sofistike saldırılar artık sofistike saldırgan gerektirmiyor.

Kaynak: Anthropic Tehdit Raporu

Haftanın haberleri

05

AJAN ALTYAPISI / 10 EYLÜL 2026

OpenAI Ajan Altyapısını Geliştiricilere Açtı

ÖNEMLİ NOKTA **OpenAI altyapı için ayrı ücret almıyor. Kullanımı her oturumun tükettiği model ve araçlar üzerinden faturalandırıyor.**

OpenAI, kendi kodlama aracı Codex'i çalıştıran altyapıyı Agents API adıyla tüm geliştiricilere açtı. Altyapı uzun süren oturumları, alt ajanları ve bağlam sıkıştırmayı geliştirici yerine kendisi yönetiyor. Kod, OpenAI'nin sunucusunda ya da geliştiricinin seçtiği ortamda koşuyor.

Ajan altyapısını kurmak bugüne kadar her kurumun kendi mühendislik yüküydü. Bu yük sağlayıcıya geçti. Kurumlar artık kendi araçlarına ve süreç tasarımına odaklanabiliyor.

Kaynak: OpenAI Duyurusu · MarkTechPost

06

AÇIK AĞIRLIK & MALIYET / 10 EYLÜL 2026

DeepSeek Yeni Modelini Açık Lisansla Ücretsiz Paylaştı

ÖNEMLİ NOKTA **Üstünlük iddiası DeepSeek'in kendi ölçümüne dayanıyor.**

Çinli yapay zekâ şirketi DeepSeek, V4.1-Flash adlı yeni modelinin dosyalarını herkesin indirmesine açtı. Açık lisans, modelin kurumun kendi sunucusunda çalıştırılabilmesi demektir. Model 552 milyar parametre taşıyor ama her istem için bunların yalnız küçük bir bölümünü çalıştırıyor.

DeepSeek modelin kendi amiral gemisi V4-Pro'yu performansta ve maliyette geçtiğini bildiriyor. Girdi maliyeti yoğun olmayan saatlerde milyon token başına 15 sent. Şirket 14 Eylül'den itibaren V4-Pro isteklerini bu modele yönlendirecek.

Kaynak: SiliconANGLE

07

YATIRIM & EGEMEN YAPAY ZEKÂ / 8 EYLÜL 2026

Mistral 3 Milyar Euro Toplayarak Avrupa Rekorunu Kırdı

ÖNEMLİ NOKTA **Mistral, Avrupa'nın Amerikan sağlayıcılara karşı en büyük model üreticisi olarak görülüyor.**

Fransız yapay zekâ şirketi Mistral AI, Samsung liderliğindeki turda 3 milyar euro topladı. Tur sonrası değerleme 21 milyar euroya çıktı. Bu rakam bir Avrupa teknoloji şirketinin aldığı en büyük yatırım oldu.

Turda Samsung'un yanında EQT'nin yönettiği Scaleup Europe Fund ile PSG Equity eş liderlik etti. Mistral parayı hesaplama kapasitesine ve uluslararası büyümeye ayıracak. Veri yerelliği arayan kurumlar için Amerikan sağlayıcılara alternatif güçleniyor.

Kaynak: TechCrunch

08

ORKESTRASYON & MALIYET / 11 EYLÜL 2026

Sakana AI Görevleri Ucuz Modellere Dağıtan Sistem Çıkardı

ÖNEMLİ NOKTA **Fiyat karşılaştırmasını Sakana kendi duyurusunda yaptı.**

Japon yapay zekâ şirketi Sakana AI, Fugu Max ve Fugu Ultra v2 adlı iki sistemi yayımladı. İkisi de tek başına cevap üreten model değil. Gelen görevi havuzdaki en ucuz yetkin modele dağıtan birer yönlendirici olarak çalışıyorlar.

Fugu Max milyon çıktı token'ı için 6 dolar istiyor. Sakana bu fiyatın öncü modellerin yüzde 40 ile 60 altında kaldığını bildiriyor. Model seçimi kurumun elinden çıkıp sağlayıcının yönlendirme katmanına geçiyor.

Kaynak: Sakana AI

Haftanın haberleri

09

KURUMSAL ÜRETKENLIK / 9 EYLÜL 2026

Google Gemini'yi Gmail, Docs ve Keep İçine Taşıdı

ÖNEMLİ NOKTA

Google bu özellikleri kendi yapay zekâ abonelik planlarına bağladı. Kurumsal Workspace dağıtımını duyuruda anlatmadı.

Google, yapay zekâ asistanı Gemini'nin özelliklerini Gmail, Docs ve Keep uygulamalarının içine yerleştirdi. Kullanıcılar artık sesle belge hazırlıyor ve gelen kutusunda arama yapıyor. Sheets üzerinde yazdıkları istekle küçük uygulamalar üretebiliyorlar.

Yapay zekâ ayrı bir sohbet arayüzünden çıkıp çalışanın zaten kullandığı yazılıma giriyor. Çalışan alışkanlığını değiştirmediği için kurum ağır bir eğitim yüküne girmiyor.

Kaynak: Google Blog

10

ÜRETKEN MEDYA / 9 EYLÜL 2026

Google DeepMind Hiç Çekilmemiş Bir Anıyı Canlandırdı

ÖNEMLİ NOKTA

Filmdeki sahne gerçek bir arşiv kaydı değildir. Ekip onu üretken modellerle oluşturdu.

Google'ın yapay zekâ laboratuvarı DeepMind, yönetmen Darren Aronofsky'nin stüdyosu Primordial Soup ile ortak bir belgesel yayımladı. Film, 70 yıldır evli olan Burt ve Ethelle Shatz çiftinin hiç fotoğraflanmamış ilk karşılaşmasını canlandırıyor. Ekip siyah beyaz arşiv fotoğraflarını üretken modellerle onardı, sonra çiftin bugünkü mimiklerini genç hâllerinin üzerine taşıdı.

Belgeseli Oscar adayı yönetmen Liz Garbus çekti. Çalışmanın hedefi hafızasını yitiren insanlara kayda geçmemiş anılarını geri vermek. Çift, üretilen sahnenin kendilerine gerçek geldiğini söylüyor.

Kaynak: Google Blog

11

AÇIK VERI & NÖROBILIM / 8 EYLÜL 2026

Geliştiriciler Sinek Beyni Haritasıyla Simülasyon Eğitiyor

ÖNEMLİ NOKTA

Bu çalışmaları bağımsız geliştiriciler yaptı. Sonuçlar bilimsel hakem denetiminden geçmedi.

Google ile ABD'li araştırma merkezi HHMI Janelia, erkek meyve sineğinin tüm sinir sistemini haritalayıp yayımladı. Harita hangi nöronun hangisine bağlandığını gösteriyor. Veri kümesinde 166 binden fazla nöron ve 125 milyon bağlantı var ve herkese açık.

Geliştiriciler bu veriyle kurdukları simülasyonu oyun oynatacak kadar ileri götürdü. Biri sinek beynine Doom oynatırken hasar anında iki dopamin hücresini uyarıp pekiştirme kuruyor. Bir kurum veriyi açtığı anda topluluk onu planlanmamış yönlere taşıyor.

Kaynak: Gizmodo · Google Research

Karar tablosu

Soru	Bakılacak ölçü
Kod ajanı mı?	Görev başarısı + token
Bilgi işi mi?	Doğruluk + kaynak izi
Hassas veri mi?	Saklama + bölge + erişim
Yüksek hacim mi?	Görev başına toplam maliyet

Kural. Benchmark model seçmez. Doğru benchmark yanlış seçenekleri elemenize yardım eder.

Takipteki açık sorular

1. OpenAI'nin Navier-Stokes kanıtı hakem denetiminden geçmedi ve sonucu bilinmiyor.

2. Buckmaster ile OpenAI arasındaki kredi tartışması taraflar arasında çözülmedi.

3. Fields madalyalı matematikçilerin bildirisine yapay zekâ şirketlerinden yanıt gelmedi.

4. Mistral topladığı sermayeyi hangi kurumsal ürünlere ayıracağını açıklamadı.

Alanlar arası içgörüler

01 / İÇGÖRÜ

Hedef Yanıt Değil, Yetki

Anthropic raporundaki saldırılar modelin yanıtını değil, ajana verilen yetkiyi hedef aldı. Bir vakada çalınan tek bir geliştirici anahtarı üç saatte tüm bulut ortamının yönetimine dönüştü.

02 / İÇGÖRÜ

Araştırma Kapasitesi Ajan Bütçesine Bağlanıyor

OpenAI her sekiz saatlik insan mesaisine karşılık 3,1 ajan-iş günü kullanıyor. Bir kurumun araştırma kapasitesi artık çalışan sayısı kadar ajan bütçesine de bağlanıyor.

03 / İÇGÖRÜ

Kim Buldu Sorusu Öne Geçti

OpenAI'nin matematik iddiasına aynı hafta Fields madalyalı matematikçilerin bildirisi eşlik etti. Sonucu kimin bulduğu ve kimin doğrulayacağı sorusu teknik başarının önüne geçti.

04 / İÇGÖRÜ

Çıktı Fiyatı Aşağı İniyor

DeepSeek modelini ücretsiz indirmeye açtı, Sakana ise görevleri ucuz modellere dağıtan bir sistem çıkardı. İkisi de öncü modellerin çıktı fiyatını aşağı çekiyor.

05 / İÇGÖRÜ

Avrupa Kendi Sağlayıcısını Büyütüyor

Mistral 3 milyar euro toplayarak Avrupa rekorunu kırdı. Veri yerelliği arayan kurum böylece Amerikan sağlayıcılara alternatif bulabiliyor.

06 / İÇGÖRÜ

Açık Veri Planlanmayan Yerde Değer Kazanıyor

Sinek beyni haritası yayımlandıktan günler sonra geliştiriciler onunla oyun oynatan simülasyonlar kurdu. Açık veri kümesinin değeri üreticinin hedeflediği kullanımla sınırlı kalmıyor.

Kurumlar için üç adım

01 / PILOT GRUPLA ARAÇ TESTI
Ofis araçlarına gelen yeni yapay zekâ özelliklerini önce küçük bir pilot grupla deneyin.

02 / AJAN YETKI VE ONAY TASARIMI
Ajan iş akışlarında insan onay noktalarını ve erişim yetkilerini yeniden tasarlayın.

03 / GÖREV ODAKLI BÜTÇE HESABI
Model bütçesini genel kıyaslamalara göre kurmayın. Kendi görevlerinizin birim maliyetini ölçün.

İzleme, kaynaklar ve iletişim

Yayın yöntemi

Her haberin tarihini ve kaynağını tek tek kontrol ediyoruz. Şirketin kendi ölçümünü şirket beyanı olarak etiketliyoruz. Yandaki listede her haberin birincil kaynağı yer alır. Ek kaynaklar haber metninin altındaki Kaynak satırındadır.

Seçilmiş kaynaklar

01 OpenAI Çözülemeyen Matematik Problemini Çözdüğünü Açıkladı
https://www.scientificamerican.com/article/openai-claims-blockbuster-math-breakthrough-amid-swirl-of-controversy/

02 Fields Madalyalı 25 Matematikçi Ortak Bildiri Yayımladı
https://terrytao.wordpress.com/2026/09/11/a-severe-misalignment-of-ai-in-mathematics/

03 OpenAI Araştırma Görevlerini Ajanlara Devrettiğini Açıkladı
https://www.helpnetsecurity.com/2026/09/07/openai-research-automation-intern/

04 Anthropic Saldırganların Claude'u Kullandığını Raporladı
https://www.anthropic.com/threat-intelligence-report-september-2026

05 OpenAI Ajan Altyapısını Geliştiricilere Açtı
https://openai.com/index/introducing-the-agents-api/

06 DeepSeek Yeni Modelini Açık Lisansla Ücretsiz Paylaştı
https://siliconangle.com/2026/09/10/deepseek-releases-v4-1-flash-says-it-outperforms-flagship-v4-pro/

07 Mistral 3 Milyar Euro Toplayarak Avrupa Rekorunu Kırdı
https://techcrunch.com/2026/09/08/mistral-raises-e3b-as-sovereign-ai-becomes-big-business/

08 Sakana AI Görevleri Ucuz Modellere Dağıtan Sistem Çıkardı
https://sakana.ai/fugu-max-release/

09 Google Gemini'yi Gmail, Docs ve Keep İçine Taşıdı
https://blog.google/products-and-platforms/products/google-one/fall-2026-ai-plan-updates/

10 Google DeepMind Hiç Çekilmemiş Bir Anıyı Canlandırdı
https://blog.google/innovation-and-ai/technology/ai/love-rendered-film/

11 Geliştiriciler Sinek Beyni Haritasıyla Simülasyon Eğitiyor
https://gizmodo.com/google-mapped-a-fruit-flys-brain-now-its-playing-doom-and-super-mario-64-2000808616

YAPAY ZEKA OKULUM

Bilgiyi kurumunuz için uygulanabilir hâle getirelim.

Kuruma özel üretken yapay zekâ, LLM, Python ve veri bilimi eğitimleri veriyoruz. Sorumlu kullanım, risk ve ISO/IEC 42001 programları da aynı çatı altında.

yapayzekaokulum.com · yapayzekaokulum@gmail.com
+90 507 750 19 82 · Kurumsal eğitim talebi

YAPAY ZEKÂDA BU HAFTA / SAYI 02 / 13 EYLÜL 2026

Kaynak bağlantıları PDF içinde tıklanabilir. Haber metinlerinde şirket beyanı ile bağımsız değerlendirme ayrımı korunmuştur. Sayı verisi onay kodu: BLT-D2690D9F06B5 — web sürümünde aynı kod görünür.